

OSNOVI ORGANIZACIJE – VEŽBA BR. 5

EKONOMSKI PRINCIPI ORGANIZACIJE

1. PRODUKTIVNOST

proizvesti što veći broj jedinica proizvoda uz što manje angažovanje radne snage. Dobija se deljenjem ostvarenog obima proizvodnje i ukupno angažovane radne skaze iskazano u časovima rada.

$$P = Q/L$$

2. EKONOMIČNOST

ostvariti što veći ukupan prihod uz što manje nastalih troškova. Dobija se deljenjem ukupnog prihoda sa ukupnim troškovima nastalim u određenom obračunskom periodu.

$$E = C/T$$

3. RENTABILNOST

ostvariti što veći dobitak uz što manje angažovanih osnovnih i obrtnih sredstava. Dobija se deljenjem ostvarenog dobitka sa vrednosti ukupno angažovanih sredstava preduzeća (osnovnih i obrtnih sredstava)

$$R = D/Sa$$

Produktivnost

Primer 1. Pekara dnevno proizvodi 80.000 kom. hleba i pri tom ima utrošak od 4.000 časova rada. Izračunati produktivnost rada i obrazložiti dobijeni rezultat.

Primer 2. Stovarište građevinskog materijala je u toku godine ostvarilo promet od 300.000 tona cementa. U stovarištu je zaposleno 6 radnika. Izračunati produktivnost rada i obrazložiti dobijeni rezultat.

Primer 3. U jednom preduzeću je ostvaren obim proizvodnje od 20.000 jedinica proizvoda i pri tom ostvaren utrošak od 5.000 časova rada. Izračunati produktivnost rada i obrazložiti dobijeni rezultat.

Ekonomičnost

Primer 1. U jednom preduzeću su ostvareni ukupni mesečni prihodi u iznosu od 1.000.000 dinara, dok su u istom periodu ostvareni ukupni troškovi od 250.000 dinara. Izračunati ekonomičnost i obrazložiti dobijeni rezultat.

Primer 2. Preduzeće je ostvarilo mesečnu prodaju od 150.000 jedinica proizvoda po ceni od 125 dinara. Pri tom su ukupni troškovi proizvodnje iznosili 145.000 dinara. Izračunati ekonomičnost i obrazložiti dobijeni rezultat.

Primer 3. Preduzeće prodaje 15.000 jedinica proizvoda i ostvaruje ukupne prihode u vrednosti od 1.875.000 dinara uz ekonomičnost koja iznosi 8. Koliko iznosi prodajna cena ovih proizvoda, a koliko visina ukupnih troškova preduzeća.

Rentabilnost

Primer 1. Preduzeće je ostvarilo mesečni dobitak u vrednosti od 1.000.000 dinara uz angažovana sredstva u vrednosti od 250.000 dinara. Koliko iznosi pokazatelj rentabilnosti poslovanaj u tom mesecu?

Primer 2. Preduzeće prodaje 15.000 litara proizvoda po prodajnoj ceni od 45 dinara i uz ukupne troškove u vrednosti od 40.000 dinara. Angažovana sredstva iznose 35.000 dinara. Izračunati pokazatelj rentabilnosti i obrazložiti dobijeni rezultat.

Primer 3. Preduzeće je u jednom mesecu ostvarilo dobit od 12.000 dinara uz angažovana sredstva u vrednosti od 2.800 dinara. Izračunati pokazatelj rentabilnosti i obrazložiti dobijeni rezultat.

ZADATAK. Na osnovu datih elemenata potrebno je izračunati sve tri grupe pokazatelja.